

HELSE BERGEN HF
Postboks 1
5021 BERGEN

HELSE BERGEN HF
Sak.nr.: 200501079
Dok.nr.: 4 Ark.nr.: 254
Dato: 19/9-05 Saksbeht.:

PÅLEGG**VEDR. POST 1 VED AVDELING FOR KREFTBEHANDLING OG MEDISINSK FYSIKK**

Vi viser til tilsyn 07.06. og 10.06.2005 som ledd i Arbeidstilsynet kampanje "God vakt", samt varsel om pålegg datert 11.07.2005. Videre vises til møte med virksomheten 23.08.2005, kommentarer til varsel om pålegg datert 31.08.2005 fra virksomheten, og medfølgende tilleggskommentarer fra verneombud og tillitsvalgte ved post 1.

Dette pålegget gjelder kun Post 1 i Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk. Tilbakemelding for hele Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk vil inngå i den samlede rapporten for hele Helse Bergen HF høsten 2005. De psykososiale arbeidsmiljøfaktorene som har sammenheng med bl.a. lav bemanning og tidspress, er dels spesielle for Post 1, dels gjelder de begge sengepostene, og dels hele Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk. Påleggene for Post 1 ved Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk gis allerede nå fordi det framkom informasjon om særlige vansker i arbeidsmiljøet på denne enheten knyttet til de fysiske arbeidsmiljøfaktorene som Arbeidstilsynet mener det er nødvendig å gripe fatt i snarest.

Til stede under tilsyn 07.06 og 10.06:

Fra Post 1: Enhetsleder Anne Louise Falch (07. og 10.06)
Helene Netland, sykepleier, ATV/HTV (07.06)
Elisabeth Jane Dragsnes, sykepleier, VO (07. og 10.06)
Samt samtale med fem andre ansatte.

Til stede fra Arbeidstilsynet:

Kari Anne Holsen, senioringeniør/kampanjeleder (10.06),
Roar Nese, seniorinspektør (07.06),
Berit Finne Haugsgjerd, seniorkonsulent (07.06 og 10.06)
Tor Fjelldal, seniorinspektør (10.06)

Hovedinntrykk fra tilsynet i Post 1:

Post 1 har i hovedsak palliativ behandling. Antall kreftpasienter øker, og behandlingen er mer ressurskrevende. Avdelingen har 24 senger, men har ofte overbelegg. Lokalene er fra 1913, og ble tatt i bruk som sengepost av Avdeling for kreftbehandling i 1996. Lokalitetene ble sagt å være midlertidige. Planer foreligger om nytt kreftbygg i 2009. Bemanningen er blitt redusert over 3 år. Underbemanningen, særlig på legesiden, er et stort problem. Det synes å være en "kultur" med forventning om å klare arbeidsoppgavene uansett rammebetingelsene. Dette flytter fokus fra organisasjonen og over til den enkelte arbeidstaker. Det er manglende tid til faglig fokus, manglende bemanning, stadig overbelegg, stadig økt tidspress, stadig større krav til innsparing, stadig flere arbeidsoppgaver og større arbeidskrav. Dette, kombinert med

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Telefaks	Organisasjonsnr
Postboks 44	Rasmus Meyers Allé 5	815 48 222	55 59 82 30	974 771 748
5803 Bergen	E-post	Internett		
	distrikt08@arbeidstilsynet.dep.no	www.arbeidstilsynet.no		

svært vanskelige fysiske rammebetingelser, gir stor fysisk og psykisk slitasje. Post 1 har høyt sykefravær og enheten mener mye kan relateres til arbeidsmiljøet.

Positive forhold:

- Gode opplevelser med pasienter – de ansatte føler at de er til hjelp – dette medvirker til trivsel
- Gode kollegaer
- Mange nye utfordringer – lærer hele tiden
- Varierende oppgaver
- Gode relasjoner mellom ansatte
- Stor innsatsvilje blant ansatte, både leger og pleiere

Utfordringer som skyldes de fysiske arbeidsmiljøfaktorer:

- Post 1 er 74 m lang til forskjell fra post 2 Vest som er 34 m. Dette medfører mye trasking.
- Trangt på posten, for mange pasienter presses inn på for små rom. Pleierne har ikke plass til å gjøre jobben sin. Posten planlagt med 24 senger. Ikke plass til korridorpasienter. Har 2 undersøkelsesrom som ofte blir brukt til pasienter grunnet mangel på pasientrom.
- Rom 2009 er enerom, men for lite for 1 seng.
Rom 2016 til 2019 er to-sengsrom, men for små til 2 senger. Rommene er overfylt med nattbord, besøksstol, skjermvegg, prekestoler og tv-er.
- Vaktrom, ca. 17 m². Ofte jobber 10 personer der. Ikke ventilasjon. Ikke plass. Sørvendt med solstråling som gir høy temperatur. Medisinerom inngår i vaktrommet, er svært lite, og blir fort rotet. Kontorstolene er elendige.
- "Lite" vaktrom på 8,5 m² brukes av opptil 7-8 personer når det er studenter på posten. Det er for liten plass til å utføre kontorarbeid/rapportskriving.
- Datautstyret er et stort problem. Mange maskiner må oppdateres.
- Romsituasjonen gjør det vanskelig å gi pasientene god pleie. Mange pasienter har ofte store smerter og er krevende å stelle. Det behøves ofte to pleiere. Særlig utfordrende er pasienter med kreftspredning til skjelettet som kan få patologiske benbrudd bare av å bli snudd.
- Samtalerom mangler til tross for at antallet pasient- og pårørende-samtaler har øket. Dagligstuen, som er for liten, brukes til oppholdsrom, samtalerom og venterom. Grunnet plassmangel må ofte nye pasienter vente i korridorer eller trappeoppgang.
- Har mye teknisk utstyr/hjelpemidler for pasientene. Dette er plasskrevende. Det er liten eller ingen lagerplass for utstyr som derfor blir "tilfeldig" plassert i korridor. Dette gjelder "prekestoler", rullestoler, vanlige stoler, nattbord, og unntaksvis senger. Inngang til lagerrom i kjeller vanligvis sperret av senger. Til tider er rømningsveier blokkert. Stor snublefare. Umulig å passere med 2 senger i korridoren.
- De to heisene er både sengeheis og personalheis, men svært små og trange. Knappt nok plass til pleiepersonale ved siden av sengen i heisen. Heisene stopper flere ganger i uken. Pleiere har blitt stående fast i heisen med døende pasient. **Arbeidstilsynet peker på den ekstra psykiske belastningen dette medfører. Det behøves derfor bedre beredskap for å sikre at heisene fungerer til enhver tid.**
- Pasienttoalett har så skjevt gulv at dersom de slipper rullestolen ved toalettet, så ruller den ut på gangen.
- Sørfløyen har 14 senger, og 2 toalett samt 1 bad m/toalett. Alltid kø av forskjellige årsaker, og pleierne må derfor ofte gå helt inn i nordfløyen med pasientene for toalett eller dusj.
- Hele personalet har kun 1 toalett til deling på posten. Disponerer toalett i etasjen over sammen med Avd. for Ernæringsfysiologi og deres pasienter, samt andre ansatte med kontor i denne etasjen.
- Skyllerom, "rent" er også depot, men trangt. Skyllerom "skittent" var overfylt.

- Gulvene er harde, skjeve, ruglete og ujevne, noe som gir ekstra stor belastning. Gulvet har kun et tynt linoleumsbelegg. Lange korridorer og mye gåing har påført ansatte belastningsskader i bein og hofter. Fare for å snuble,--- noe som også har skjedd. Det blir mye støy når kjøkkenvognen trilles, og vondt for pasienter når sengene trilles på grunn av rustingen.
- Fysisk svært tungt å jobbe på post 1.

Inneklima (kjemisk og biologisk helsefare):

- Det er **ingen mekanisk ventilasjon** i bygget
- Temperaturregulering vanskelig, særlig om sommeren. +33 C målt på vaktrom sist sommer. Like varmt på pasientrom mot sør/øst.
- Pasientene plages mye av diaré og/eller forstoppelse grunnet den medisinske behandlingen. Dette gir luktproblemer grunnet mangel på ventilasjon.
- De tilsatte jobber med cytostatika hver dag og er i tillegg borti pasienter som er strålt med radioaktivt jod. Det er mye usikkerhet om risiko fra smitte, cytostatika og radioaktiv stråling mens behandling pågår.
- Isolatene mangler sluser, og smittevernet ivaretas derfor på improvisatorisk måte, med godkjenning fra hygiesykepleier. Andre rom brukes til isolat grunnet behovet, men disse har ofte ikke toalett.

Konklusjon:

Summen av belastninger fra ulike arbeidsmiljøfaktorer medfører en svært vanskelig og ofte uverdig arbeidssituasjon med uakseptabel fysisk og psykisk slitasje. Arbeidstakere hevder de er fryktelig slitne, og tror ikke de makter arbeidet stort lenger. Bygningen som huser Post 1, er etter Arbeidstilsynets vurdering uegnet som arbeidslokale til pleie og behandling av sengepasienter.

Arbeidstilsynet gjør følgende vurdering etter varsel om pålegg, møte om varsel om pålegg, og tilbakemeldinger fra virksomheten datert 31.08:

Virksomheten bestrider ikke de faktiske forhold ved avdelingen, unntatt for heisene.

Grunnlaget for pålegg er således tilstede.

Pålegg:

På bakgrunn av de funnene som er beskrevet gir vi følgende pålegg:

- 1) Virksomheten pålegges å dokumentere at Post 1 ved Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk (gml.medisin B) er utformet i samsvar med Arbeidsmiljølovens § 8 nr.1 a, og § 12 nr.1, jf. også Forskrift om arbeidsplasser og arbeidslokaler (best.nr. 529), særlig §§ 7, 11, 14, 20 og 40, jf. også de normene som framgår av del III i Veiledning om Arbeidsmiljø i helseinstitusjoner (best.nr. 512).

Dette medfører at arbeidslokalene skal være hensiktsmessig utformet og innredet, bl.a. at:

- a) fri gulvplass på hver langside av sengene skal være minst 150 cm, og fritt areal for enden av sengene minst 140 cm,
- b) vaktrom skal ha tilstrekkelig gulvplass til å kunne utføre arbeidet uten helsemessige belastninger, i utgangspunktet 6 m² gulvplass pr. arbeidstaker
- c) korridorbredde skal være minst 240 cm,
- d) døråpninger til sengerom skal være minst 120 cm,
- e) gulv skal være plane og gi liten belastning ved tråkk,
- f) pasienttoaletter og bad skal være dimensjonert for rullestol og gi plass til en pleier på hver side av toalettskålen.

- g) det skal være to toalett for kvinnelig personale og ett for mannlig personale, plassert bekvemt i forhold til arbeidsrom.
- h) kontakt- og luftsmitteisolater skal ha forrom eller luftsluse samt vask, dekontaminering og eget toalett.

Frist for gjennomføringen av punkt a): 01.11.2005
Frist for plan for gjennomføringen av øvrige punkter: 01.11.2005
Frist for gjennomføringen av plan: 01.11.2006

- 2) Virksomheten pålegges å dokumentere at heisene til Post 1 ved Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk er tilstrekkelig store, vedlikeholdt og i god stand, jf. Forskrift om bruk av arbeidsutstyr (best.nr. 555), §§ 7-8, jf. også normene i Veiledning om Arbeidsmiljø i helseinstitusjoner (best.nr. 512) pkt.7.

Frist for gjennomføringen: 01.11.2006

- 3) Virksomheten pålegges å dokumentere at inneklimate på Post 1 ved Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk er fullt forsvarlig, med balansert mekanisk ventilasjon, og trykkforhold som hindrer spredning av lukt, forurensning og smitte, og nødvendig tilført luftmengde, jf. Arbeidsmiljøloven § 8 nr. 1c og d, samt normene i Veiledning om Arbeidsmiljø i helseinstitusjoner (best.nr.512), pkt. 14.2, og normene i Veiledning om klima og luftkvalitet på arbeidsplasser (best.nr.444).

Frist for gjennomføringen: 01.11.2006

.....

Skriftlig melding som beskriver hvordan det enkelte påleggspunkt er etterkommet skal sendes Arbeidstilsynet. Pålegget anses ikke oppfylt før slik melding er mottatt av Arbeidstilsynet. Meldingen skal undertegnes av arbeidsgiver eller dennes stedfortreder og av hovedverneombud/verneombud.

Arbeidstilsynets hjemmel for å ilegge pålegg er arbeidsmiljøloven § 77 nr 1, og hjemmel for å sette vilkår er § 77 nr 4.

KONSEKVENSER AV AT PÅLEGGET IKKE OPPFYLLES INNEN FRISTEN:

Hvis Arbeidstilsynet ikke har mottatt skriftlig melding om at pålegget er oppfylt innen fristens utløp, kan det være aktuelt med forskjellige reaksjoner. Normalt vil virksomheten bli ilagt en tvangsmulkt som løper inntil skriftlig melding er mottatt av Arbeidstilsynet om at pålegget er oppfylt. Arbeidstilsynet kan også stanse virksomheten helt eller delvis inntil pålegget er etterkommet jf § 77 nr 2. I forhold til pålegg til Helse Bergen vedrørende Post 1 ved Kreftavdelingen, vil alternativ to med stansing være mest aktuelt.

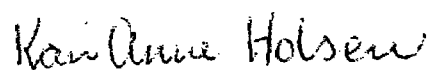
KLAGERETT

Vedtaket kan påklages. Fremgangsmåten ved en eventuell klage, er beskrevet i vedlagte skjema.

ORIENTERING TIL VERNEOMBUD/TILLITSVALGTE

Etter arbeidsmiljøloven § 26 nr 5 og § 77 nr 7 skal verneombudet, eventuelt andre tillitsvalgte, gjøres kjent med de pålegg som gis. Kopi av vedtaket er vedlagt.

For Arbeidstilsynet 8. distrikt

Kari Anne Holsen
Kampanjeleder

Tor Fjeldal
seniorinspektør

Kopi til:

1. Olav Mella, avd.leder,
Helse Bergen HF, Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk, Pb. 1, 5021 Bergen
2. Anne Louise Falch, enhetsleder,
Helse Bergen HF, Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk, Pb. 1, 5021 Bergen
3. Elisabeth J. Dragsnes, verneombud,
Helse Bergen HF, Avdeling for kreftbehandling og medisinsk fysikk, Pb.1, 5021 Bergen
4. Leif Johnsen, hovedverneombud, Helse Bergen HF, Pb.1, 5021 Bergen
5. HMS-avdelingen, Helse Bergen HF, Pb. 1, 5021 Bergen

Vedlegg: Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak